

ресурсами, екологічних збитків і забруднювання довкілля. Це підтверджується даними про стан навколишнього природного середовища України. Незважаючи на заходи, які здійснювались на національному, регіональному та місцевому рівнях, прогресує нагромадження промислових і побутових відходів, ерозія земель, забруднення водних ресурсів і атмосферного повітря [2].

Усі екологічні проблеми, глобальні, й регіональні тісно взаємопов'язані і вирішити їх можна за умови зрушення в мисленні зосередження зусиль на тій системі заходів, яку пропонує стратегічна екологічна ініціатива – зміни напрямку економічного розвитку. І політики, й економісти мають визначити, що майбутнє суспільства, яке хоче залишитись життєздатним, повинно ґрунтуватися на екологічних засадах, а економічна діяльність – виходити з охорони природи.

Література

1. Доклад Всемирной комиссии по вопросам окружающей среды и развития: «Наше общее будущее» / ООН. Генеральная Ассамблея. Сессия (42Ж1987). – Нью-Йорк : ООН, 1987. – 411 с.
2. Національна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Україні у 2015 році / Міністерство екології та природних ресурсів України, Державна екологічна академія післядипломної освіти та управління. – К. : Центр екологічної освіти та інформації, 2015. – 254 с.
3. Стегней М.І. Екологічна компонента сталого розвитку сільських територій України / М.І. Стегней // Науковий журнал «Актуальні проблеми економіки», №10 – 2013. м.Київ. С.171-177.
4. Стегней М.І. Сталий розвиток сільських територій в умовах децентралізації: від теорії до практики : [монографія] / М.І. Стегней. – Миколаїв : ФОП Швець В.Д., 2014. – 484 с.

УДК 658:338"312"

Г.Г.БІЛАК, В.В.ЛАНГБАУЕР
Мукачівський державний університет

СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД НА МЕНЕДЖМЕНТ ТА УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМИ ПРОЦЕСАМИ

Сучасні економічні відносини в Україні вимагають трансформації системи управління. Тобто необхідний розгляд нової системи управління адекватної тій, яка склалась. Ринок потребує як продуманої господарської роботи, так і надійної теоретичної основи. Тому питання менеджменту, як теоретичні, так і практичні, набувають особливої актуальності.

Актуальність піднятого питання є безумовною, оскільки наслідки світової економічної кризи змістили центр уваги на мікрорівні у бік ефективного менеджменту, оскільки саме на мікрорівні підприємствам легше пристосуватися до мінливих умов господарювання.

Проте час від часу в економіці виникають деякі негативні чинники, які являють собою раптову зміну умов господарювання, що виводить економічну систему зі стану рівноваги або ще більш поглиблює нерівноважний стан економіки.

В системі сучасних економічних знань категорія «менеджмент» – це одна із конкретних форм ринкового управління, а саме: управління соціально-економічними процесами на мікрорівні, в рамках окремого економічного суб'єкта – організації, підприємства, фірми, закладу, установи тощо.

У свою чергу, категорія «управління» – це цілеспрямована дія на об'єкт з метою зміни його поведінки у зв'язку зі зміною обставин. У порівнянні з категорією «менеджмент» категорія «управління» є більш повною, яка охоплює управління соціально-економічними процесами на макрорівні (національної економіки, усього суспільства) і мікрорівні (окремого суб'єкта господарювання: підприємства, установи, організації, закладу, товариства тощо). Вона стосується управління не тільки людьми, трудовими колективами, комп'ютерними мережами, технічними системами, транспортом тощо. Категорія «управління» охоплює управлінські процеси господарською діяльністю в усіх типах економічних систем. Основним є те, що категорія «управління» не замінює поняття «менеджмент».

Основна функція менеджменту – організація режиму функціонування суб'єкту, що залежить від управлінського продукту. Чим кращим є управлінський продукт, тим краще функціонує і дає позитивні результати організація (фірма).

Результативність управління – це міра точності управління, яка характеризується досягненням очікуваного стану об'єкта управління, мети управління або рівнем наближення до неї. Мета, поставлена перед сучасним підприємством – це виживання в перспективі, збереження позиції на ринку, забезпечення результативності всіх підсистем менеджменту.

Мистецтво володіння основами сучасного менеджменту – важкий, багатоплановий процес, який оцінюється фахівцями з різних боків. Деякі з них вважають, що менеджером потрібно народитися, інші – що менеджмент – це така ж наука, як наприклад математика чи історія, так чи інакше формування менеджера здійснюється через активне навчання і самовдосконалення. Як показує статистика, небагато з тих, хто має талант організатора, вміє розвивати цей талант і користуватись ним заради розвитку суспільства.

У наш час складно назвати важливішу і багатограннішу сферу діяльності, ніж управління або менеджмент, від якого в значній мірі залежить і ефективність виробництва, і якість обслуговування споживача.

Наука і мистецтво людських відносин охопили область комунікацій і контактів як в межах організацій, так і з зовнішнім середовищем (споживачами, постачальниками, діловими партнерами, державними закладами, засобами масової інформації тощо).

В умовах становлення ринкової економіки України, модернізації державного сектору, розвитку підприємництва суттєво змінюється зміст організаційних, управлінських, соціально-економічних відносин як у системі державного управління, так і в управлінні на рівні окремого підприємства.

Сучасний менеджмент – гнучка організаційна система управління й водночас складний соціально-економічний, інформаційно-технологічний

процес, що використовується для зміни станів і особливостей об'єкта управління.

Менеджмент як сучасна наука і практика управління підприємством, що діє в умовах ринкової економіки, передбачає створення умов для ефективного функціонування і розвитку господарської діяльності.

На нашу думку, основними принципами управлінської політики підприємства є демократизм управління, від якого залежить готовність до співробітництва; розуміння окремих людей та їхніх потреб; справедливість; дотримання рівності й послідовності. Управлінська політика підприємства має на меті створення згуртованого, відповідального та високопродуктивного трудового колективу.

Економічний механізм управління базується на системі економічних принципів, законів, методів управління і таких важелів виробництва, як прибуток, ціна, фонди стимулювання, розвиток відносин власності та маркетингу, а внутрішньофірмовий менеджмент – це сукупність принципів, методів і засобів управління ресурсами підприємства з метою досягнення максимальної ефективності й прибутковості. Розрізняють три види внутрішньофірмового менеджменту: генеральний, менеджмент виробничо-господарської діяльності (лінійний) та менеджмент персоналу.

Отже, менеджмент та управління економічними процесами в Україні перебувають під значним впливом чинників зовнішнього та внутрішнього характеру. Економіка України поки що не є остаточно ринковою, її структура малоефективна, тому вона дуже відчутно реагує на кон'юнктурні коливання світової економіки. В сучасних умовах практично не існує дієвої системи регулювання економіки України, здатної протистояти зовнішньому впливу, тому Україна відчутно потерпіла від останньої економічної кризи.

УДК 338.46

Н.Ю. БОРА
Мукачівський державний університет

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ РИНКУ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ

На сьогоднішній день, ринок медичних послуг в Україні перебуває у стані так званої трансформації. Це пов'язано з оголошеним процесом реформування системи охорони здоров'я в Україні, що в свою чергу зробить вагомий внесок у розвиток ринку медичних послуг зокрема.

Українська система охорони здоров'я в умовах сьогодення вимагає докорінних змін та реформ, що викликані вимогами часу та ринку, зокрема. Докорінні зміни медичної галузі передбачають створення абсолютно нової системи надання медичної допомоги, яка базуватиметься на запровадженні страхової медицини, тобто введення платної медицини та системи оплати за надані послуги. Тому при формуванні та розвитку нової системи охорони здоров'я, необхідно перейняти зарубіжний досвід країн з ринковою економікою та врахувати ті помилки, через які пройшли інші країни.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>